

Foreldresamarbeid om den daglige og praktiske oppfølgingen av barns hverdag på tvers av ulike familiesituasjoner

Silje Bårdstu, Linda Larsen & Tonje Holt

August, 2023

Notat skrevet på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Innhold

Sammendrag	2
Bakgrunn	2
Formål med notatet	3
Metode	5
Utvalg.....	5
Mål.....	5
Statistiske analyser	6
Resultater	6
Diskusjon og implikasjon for praksisfeltet.....	7
Referanser	11

Sammendrag

Formålet med dette notatet var å bidra til økt kunnskap om forskjeller i det barnerelaterte samarbeidet mellom foreldre i ulike familiesituasjoner, det vil si, mellom 1) foreldre som bor sammen, 2) foreldre som ikke bor sammen og hvor barnet bor like mye hos hver forelder (heretter kalt bruddforeldre med lik tidsdeling) og 3) bruddforeldre som har en mer skjevdelt tidsfordeling når det gjelder hvor mye barnet bor hos hver forelder (heretter kalt bruddforeldre med skjev tidsdeling), og deretter om hvordan det barnerelaterte samarbeidet har sammenheng med faktorer som tillit og tilfredshet med den andre forelderen, opplevelse av at den andre forelderen prioriterer seg selv over barna, foreldres sosioøkonomi og helseutfordringer hos barn. Vi benyttet et utvalg som bestod av foreldre som ble rekruttert til studien Familier i Norge: Foreldreskap, Samhold og Konflikt (FamilieForSK) i forbindelse med at de var i kontakt med ett av 37 ulike familievernkontor i perioden desember 2017 og august 2019. FamilieForSK består av totalt seks runder med innsamling av spørreskjema data fra over 2800 familier (både foreldre og barn), og for dette notatet benyttet vi data fra den sjetten runden gjennomført mellom oktober 2022-januar 2023 (n = 731 foreldre). Vi benyttet ANOVA i SPSS for å sammenligne barnerelatert samarbeid på tvers av de tre foreldregruppene, og deretter regresjonsanalyse med multigruppeanalyse i Mplus for å undersøke sammenhengene mellom de ulike faktorene for samarbeidet samt om det var forskjeller i disse sammenhengene for de tre foreldregruppene. Resultatene viste at bruddforeldre med skjev tidsdeling rapporterte signifikant høyere nivåer av problemer i det barnerelaterte samarbeidet enn både foreldre som bodde sammen og bruddforeldre med en lik tidsdeling. Bruddforeldre med skjev tidsdeling hadde også minst tillit til den andre forelderen, var minst tilfreds med relasjonen til den andre og opplevde i størst grad at den andre forelderen prioriterte sine egne behov fremfor barnas, sammenlignet med de to andre foreldregruppene. For alle foreldrene i utvalget var det sammenheng mellom høyere grad av tilfredshet med relasjonen til den andre forelderen og mindre grad av problemer med samarbeidet. I hele utvalget var også større økonomiske belastninger, høyere utdanning og høyere opplevelse av at den andre forelderen prioriterer egne behov over barnas behov signifikant relatert til høyere grad av samarbeidsproblemer. Hjelptjenester bør være ekstra klar over gruppen av foreldre som ikke bor sammen og som har skjev tidsdeling med tanke på hvor mye barna bor hos hver av foreldrene da disse foreldrene kan ha økt risiko for problemer og konflikt når det gjelder det barnerelaterte samarbeidet.

Bakgrunn

Et godt samarbeid mellom foreldre om den praktiske organiseringen og oppfølgingen av barns hverdag fordrer at foreldre evner å kommunisere godt med hverandre, til å vise fleksibilitet i fordelingen og organiseringen av omsorgsoppgaver seg imellom samt til å koordinere og foreta felles planlegging og beslutninger knyttet til barnets hverdagsliv (Kelly, 2007). I henhold til familiesystemteori vil kvaliteten på samhandlingen mellom foreldre ikke bare ha positiv innvirkning på relasjonen foreldrene imellom, men også kunne ha betydning for barnas trivsel (McHale & Lindahl, 2011; Minuchin, 1985). Denne antakelsen støttes av en god del studier som viser at foreldreskap som er preget av godt samarbeid har positiv sammenheng med barn og unges sosioemosjonelle tilpasning og kognitive utvikling (Harold & Sellers, 2018; Teubert & Pinquart, 2010), inklusive sosial kompetanse med jevnaldrende (Lam et al., 2018), barn-foreldretilknytning (Zou & Wu, 2020) og skolefungering (Cabrera et al., 2012). Et godt foreldresamarbeid er også funnet å henge sammen med mindre stress i foreldreskapet (Choi & Becher, 2019). Foreldreskap preget av lav grad av samarbeid er derimot funnet å henge sammen med både dårligere psykisk helse og livskvalitet hos barn, inklusive økt risiko for atferds- og emosjonelle vansker (Amato & Afifi, 2006; Cummings & Merrilees, 2010; Stroud et al.,

2015). I lys av denne litteraturen er det derfor viktig med økt kunnskap om hvilke faktorer i og rundt familiesituasjonen som kan være med på å forklare forskjeller i kvaliteten på samarbeidet mellom foreldre når det gjelder den praktiske oppfølgingen og organiseringen av barna i hverdagen (heretter kalt foreldresamarbeid).

Evnen til å samarbeide om den daglige omsorgen for barn kan være utfordrende nok i seg selv for foreldre som bor sammen, men kvaliteten på dette samarbeidet kan bli satt under ytterligere press når foreldre ikke lenger bor sammen. Foreldre som ikke bor sammen kan for eksempel oppleve praktiske utfordringer knyttet til logistikk, koordinering og organisering av barnets hverdag, men også emosjonelle utfordringer som kan innebære endringer og konflikter i relasjonene mellom familiemedlemmene (Bergman & Rejmer, 2017; Bertelsen, 2023; Eikrem & Jevne, 2022). Slike utfordringer kan i sin tur bidra til at foreldresamarbeidet oppleves som ekstra krevende for mange foreldre som ikke lenger bor sammen (Pruett & Donsky, 2011).

Det er også grunn til å anta at kvaliteten på samarbeidet mellom foreldre som ikke bor sammen kan ha sammenheng med hva slags bostedsordning de praktiserer. Tidligere norske rapporter og noen internasjonale studier har blant annet vist at foreldre som praktiserer en delt bostedsordning (dvs., en 50-50 deling hvor barnet har like mye tid med hver av foreldrene) også har større sannsynlighet for å rapportere et godt foreldresamarbeid (Kitterød & Lyngstad, 2014; Møller et al., 2023; Sodermans et al., 2013; Steinbach, 2019). Selv om det her ikke kan anslås retning på sammenhengen, har det blitt argumentert for at foreldre som ikke evner å kommunisere og samarbeide godt seg imellom vil kunne ha dårligere forutsetninger for å få delt bosted til å fungere ettersom en slik fordeling vil kreve en god del kontakt og konstruktiv kommunikasjon mellom foreldrene (Morbech et al., 2023).

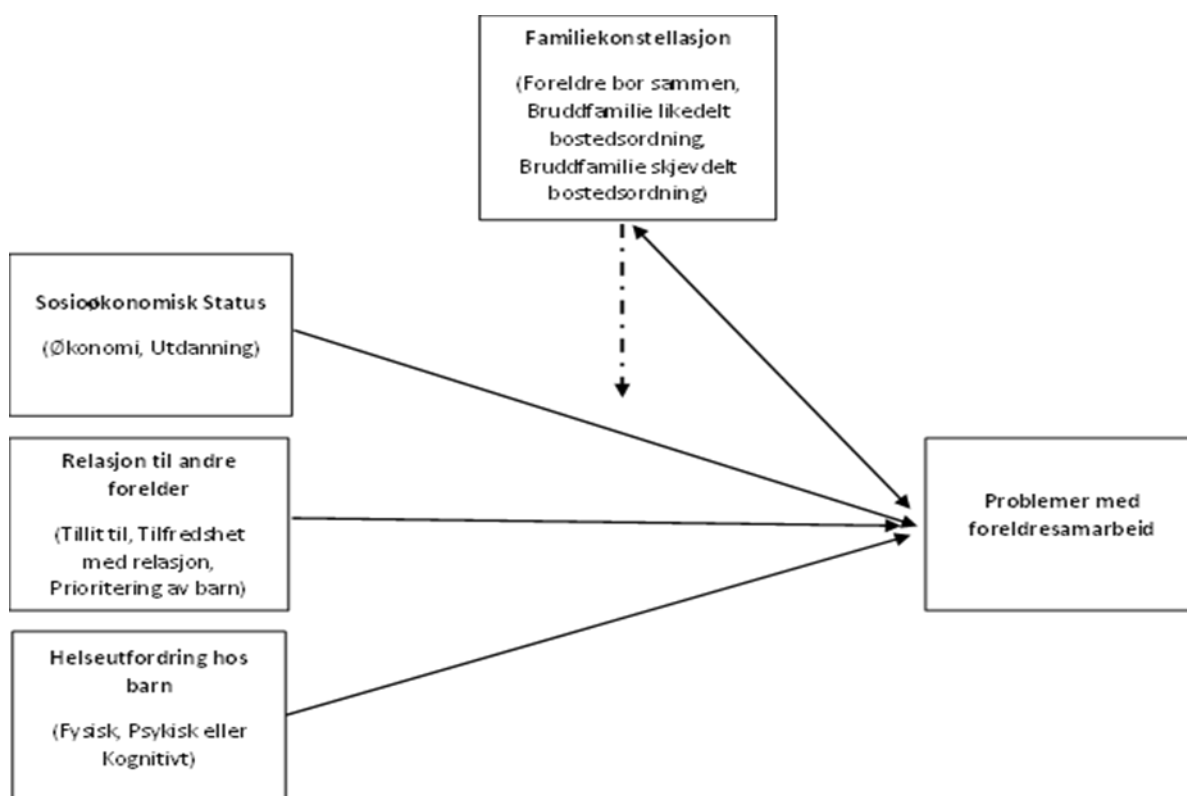
Formål med notatet

På bakgrunn av litteraturen presentert over, er det første formålet med dette notatet å bidra til økt kunnskap om hvorvidt det eksisterer forskjeller i kvaliteten på foreldresamarbeidet mellom foreldre i ulike familiekonstellasjoner, det vil si, mellom 1) foreldre som bor sammen, 2) foreldre som ikke bor sammen (heretter kalt bruddforeldre) og som har tilnærmet lik bostedsfordeling og 3) bruddforeldre med skjevdelt bostedsfordeling. Basert på den eksisterende forskningen er det grunn til å anta at bruddforeldre vil rapportere høyere grad av samarbeidsproblemer enn foreldre som bor sammen, og spesielt de bruddforeldrene som har skjev bostedsfordeling. Kunnskap om slike eventuelle forskjeller er viktig i et forebyggingsøyemed fordi kvaliteten på foreldresamarbeidet kan påvirke barnas trivsel og psykiske helse, men er også viktig fordi det finnes svært få studier som empirisk sammenligner foreldresamarbeid på tvers av ulike familiekonstellasjoner og bostedsordninger.

Det andre formålet med dette notatet er å frembringe økt kunnskap om hvilke faktorer i familien som henger sammen med kvaliteten på foreldresamarbeidet, og om disse sammenhengene er forskjellige for foreldre i de ulike familiekonstellasjonene. For eksempel foreligger det noe forskning som viser at relasjonelle faktorer, som det å ha tillit til den andre forelderens evne til å ta vare på barna og til å sette pris på og respektere den andres bidrag og innsats i foreldreskapet, er viktige forutsetninger for et godt foreldresamarbeid, både for foreldre som bor sammen og for foreldre som ikke bor sammen eller som står midt i et samlivsbrudd (Eikrem & Jevne, 2022; Emery, 2012; Jamison et al., 2014; Russell et al., 2016). Vi ønsker på bakgrunn av dette å undersøke hvordan ulike indikatorer for kvaliteten på relasjonen mellom foreldrene, som grad av tillit til den andre som forelder, tilfredshet med relasjonen til den andre forelder, og i hvilken grad man opplever at den andre forelder prioriterer seg selv over barnas behov, henger sammen med hvordan foreldre i de

ulike familiekonstellasjonene opplever foreldresamarbeidet. Basert på tidligere forskning er det grunn til å anta at disse indikatorene vil være av større betydning for foreldresamarbeidet blant bruddforeldre enn blant foreldre som bor sammen (Jamison et al., 2014). Vi har derimot mindre klare antakelser om hvordan bostedsordning vil kunne spille inn på disse sammenhengene grunnet mangel på studier på dette feltet, men det er plausibelt å anta at betydningen av de relasjonelle indikatorene for foreldresamarbeidet vil være aller sterkest for gruppen av bruddforeldre med skjevdelt bostedsordning.

Videre ønsker vi å undersøke hvordan faktorer som foreldrenes sosioøkonomiske status og om det er helseutfordringer hos barn i familien kan henge sammen med foreldresamarbeidet. Når det gjelder sosioøkonomisk status har studier vist at foreldre som rapporterer høyere utdannings- og inntektsnivå også har en tendens til å rapportere høyere grad av investering i foreldreskapet enn foreldre med lavere sosioøkonomisk status (Martin & Donnellan, 2021; Wang et al., 2021). I lys av dette er det grunn til å anta at høyere sosioøkonomisk status vil henge sammen med bedre foreldresamarbeid, uavhengig av familiekonstellasjon, selv om det eksisterer lite forskning på akkurat denne sammenhengen. Når det gjelder helseutfordringer hos barn, har studier videre funnet sammenhenger mellom nedsatt funksjonsevne hos barn (Cerebral Parese; ADHD, atferdsvansker og autisme) og høyere grad av problemer (e.g., skilsmisse) og konflikt i relasjonen mellom foreldre (Anchesi et al., 2023; Lau & Li, 2020; Müller et al., 2022). Selv om det lite forskning på dette feltet kan man anta at nedsatt funksjonsevne hos barn kan ha en negativ påvirkning på foreldresamarbeidet, uavhengig av familiekonstellasjon.

Figur 1. Modell over forskningsspørsmålene og sammenhengene som skal undersøkes. Pil 1 refererer til den første problemstillingen om forskjeller i samarbeid på tvers av familiekonstellasjon, pil 2 og 3 til den andre problemstillingen om hvilke faktorer som henger sammen med foreldresamarbeidet og om det er forskjeller i disse sammenhengene på tvers av familiekonstellasjon.

Metode

Utvalg

Utvalget bestod av foreldre som ble rekruttert til FamilieForSK-studien i forbindelse med at de var i kontakt med ett av 37 ulike familievernkontor i perioden desember 2017 og august 2019. I første runde av studien fylte i overkant av 2100 foreldre fra rundt 2871 familier ut et elektronisk samtykkeskjema på familievernkontoret, og deretter har de fått tilsendt et elektronisk spørreskjema på epost (eller SMS) i totalt seks runder.

For dette notatet brukte vi data fra foreldre fra den sjettede runden med spørreskjema som ble samlet inn mellom oktober og slutten av desember 2022 ($n = 731$). Av disse var 66,5% kvinner ($n = 486$) og 34,5% menn ($n = 245$). Mer enn halvparten av utvalget (62,6%) bodde fra hverandre. For å kunne sammenligne på tvers av ulike familiekonstellasjoner delte vi utvalget inn i tre grupper som bestod av 1) foreldre som bodde sammen ($n = 251$, 47,2%), 2) bruddforeldre som hadde relativt lik bostedsfordeling, definert som å bo med barnet 40-60% av tiden i løpet av en 14 dagers periode ($n = 188$, 35,3%), og 3) bruddforeldre som hadde en skjev bostedsfordeling, definert som å bo med barnet enten *mindre* enn 40% eller *mer* enn 60% av tiden over en 14-dagers periode ($n = 93$, 17,5%). Dersom det var flere barn i familien, inkluderte vi kun informasjon om bostedsordning for det yngste barnet. Årsaken til denne siste gruppen var at vi ønsket å se på betydningen av ujevn bostedsfordeling i seg selv, uavhengig av om det innebar at barnet bodde mye eller lite hos forelderen, basert på antakelsen om at en slik skjevhet vil kunne være relatert til hvordan foreldre samarbeider om det praktiske rundt barna i hverdagen. Foreldre som rapporterte enten å være enke/enkemann eller å ha aleneomsorg for barn og ingen kontakt med den andre forelderen, ble ekskludert fra analysene.

Mål

Foreldresamarbeid

Vi brukte tre utsagn fra subskalaen «Konflikttematikk» hentet fra Conflicts and Problem-Solving Scales (CPS; Kerig, 1996) for å lage en gjennomsnittsskåre som reflekterer «problemer med foreldresamarbeidet». De tre utsagnene omfatter i hvilken grad foreldre opplever at det er problemer i forholdet med den andre forelderen når det gjelder «*Organisering og beslutning vedrørende barnas hverdag*», «*Praktisk oppfølging av barna i hverdagen (f.eks.følging til fritidsaktiviteter, matpakkesmøring etc.)*» og «*Barneoppdragelse/saker som omhandler barna*». Utsagnene ble vurdert på en skala fra 1 = *Ikke i det hele tatt* til 5 = *I svært stor grad*, hvor høyere skåre indikerer høyere grad av problemer, og Cronbachs alfa for utfallsvariabelen var 0,84.

Relasjonelle faktorer

Som indikatorer på det relasjonelle klimaet mellom foreldrene inkluderte vi tre separate variabler; Tillit til den andre forelderen, Tilfredshet med relasjonen til den andre forelderen, og Den andre forelderens prioritering av barnet. Tillit og Tilfredshet med den andre forelderen ble målt ved bruk av ett spørsmål hver, henholdsvis om i hvilken grad man «*Stoler på den andre forelderen*», vurdert på en skala hvor 0 = *Nei*, 1 = *Litt*, og 2 = *Ja*, og hvor «*Tilfreds man er med forholdet til den andre forelderen*», vurdert på en skala fra 0 = *Svært utilfreds* til 5 = *Veldig tilfreds*. Den tredje variabelen, hvorvidt man opplever at den andre forelderen prioriterer seg selv over barnas behov, ble målt ved bruk av tre utsagn; («*Den andre forelderen ser og tar hensyn til barnets/barnas behov*» (spørsmål reversert), «*Den andre forelderen prioriterer jobb foran behovene til barnet/barna*» og «*Den andre forelderen prioriterer egne interesser foran behovene til barnet/barna*») vurdert på en skala fra 1 = *Helt uenig* til 5 = *Helt enig*. Vi lagde en gjennomsnittsskåre for Den andre forelders prioritering av barnet basert på disse tre utsagnene med en Cronbachs alpha på 0,82.

Sosioøkonomisk status

Som mål på sosioøkonomisk status inkluderte vi ett spørsmål som omhandlet hvorvidt foreldre opplever belastning knyttet til økonomi med svarkategoriene 0 = *Nei, ingen belastning*, 1 = *Ja, noe belastning*, 2 = *Ja, ganske stor belastning* og 3 = *Ja, svært stor belastning*, og ett spørsmål om hva som er foreldrenes høyeste fullførte utdanning, med svarkategoriene 1 = *Grunnskole, 1-10 år*, 2 = *Videregående skole, yrkesfag eller studieforberedende*, 3 = *Universitet eller høyskole 1-4 år* og 4 = *Universitet eller høyskole 5 år eller mer*.

Helseutfordringer hos barn

For å måle graden av helseutfordringer hos barn brukte vi ett spørsmål som omhandlet hvorvidt foreldre opplever belastning knyttet til om barnet har noen sykdom eller funksjonsnedsettelse (enten psykisk, fysisk og/eller kognitivt) med svarkategoriene 0 = *Nei, ingen belastning*, 1 = *Ja, noe belastning*, 2 = *Ja, ganske stor belastning* og 3 = *Ja, svært stor belastning*.

Statistiske analyser

For å undersøke det første forskningsspørsmålet, om det var forskjeller i foreldresamarbeidet mellom foreldre i de tre ulike familiekonstellasjonene, brukte vi variansanalyse (ANOVA) med Bonferroni-justerte parvise sammenligninger (post-hoc analyser) hvor gjennomsnittsskårene på samarbeidsproblemer mellom de ulike familiekonstellasjonene ble sammenlignet.

For å undersøke det andre forskningsspørsmålet, om hvilke faktorer i familien som henger sammen med foreldresamarbeidet, benyttet vi multippel regresjonsanalyse i Mplus hvor samtlige av de relasjonelle (tillit til den andre forelderen som forelder, tilfredshet med relasjon til den andre forelderen og opplevelse av om den andre forelderen nedprioriterer barna) og sosioøkonomiske faktorene (økonomi og utdanning) samt variabelen om barns funksjonsnedsettelse ble inkludert som prediktorer i modellen, kontrollert for foreldrenes kjønn. For å undersøke om det var forskjeller i disse sammenhengene mellom foreldre i ulike familiekonstellasjoner brukte vi multigruppe-analyse med Wald-test i Mplus som testet hvorvidt regresjonsstiene mellom hver av de tre foreldregruppene var signifikant forskjellig fra hverandre eller ei.

Resultater

Når det gjaldt det første forskningsspørsmålet viste resultatene at bruddforeldre med skjevdelt bostedsordning rapporterte signifikant høyere nivåer av problemer i foreldresamarbeidet enn både foreldre som bodde sammen (gjennomsnittlig forskjell = 0,49, $p < 0,001$) og bruddforeldre med en likedelt bostedsordning (gjennomsnittlig forskjell = 0,57, $p < 0,001$). Gjennomsnittsskårene på samtlige av variablene for foreldre i de ulike familiekonstellasjonene vises i Figur 2.

Det andre forskningsspørsmålet omhandlet hvilke faktorer i familien som kan henge sammen med kvaliteten på foreldresamarbeidet. Resultatene viste at i utvalget som helhet var det sammenheng mellom høyere grad av tilfredshet med forholdet til den andre forelderen og mindre grad av problemer med foreldresamarbeidet. Videre var større økonomiske belastninger, høyere utdanning og høyere opplevelse av at den andre forelderen prioriterer egne behov over barnas behov signifikant relatert til høyere grad av problemer med foreldresamarbeidet (se Tabell 1).

Vi ønsket deretter å vite om det ville være forskjeller i sammenhengene mellom foreldre i de ulike familiekonstellasjonene, det vil si om noen av sammenhengene ville være sterkere eller svakere for visse foreldregrupper. Resultatene fra multigruppeanalysene viste kun *en* signifikant forskjell mellom de tre foreldregruppene; høyere grad av utdanning hadde sammenheng med høyere grad av problemer med foreldresamarbeidet kun hos foreldre som bodde sammen. Dette var ikke tilfelle

blant de to gruppene av bruddforeldre. Videre viste resultatene at lavere grad av tillit til den andre forelderen var signifikant forbundet med høyere grad av foreldresamarbeidsproblemer kun blant bruddforeldre med likedelt bostedsordning, og at problemer med økonomi var relatert til samarbeidsproblemer kun blant foreldre som bodde sammen. Samtidig er det viktig å påpeke at det ikke var signifikant forskjell mellom de tre gruppene når det gjaldt disse to sammenhengene.

Diskusjon og implikasjon for praksisfeltet

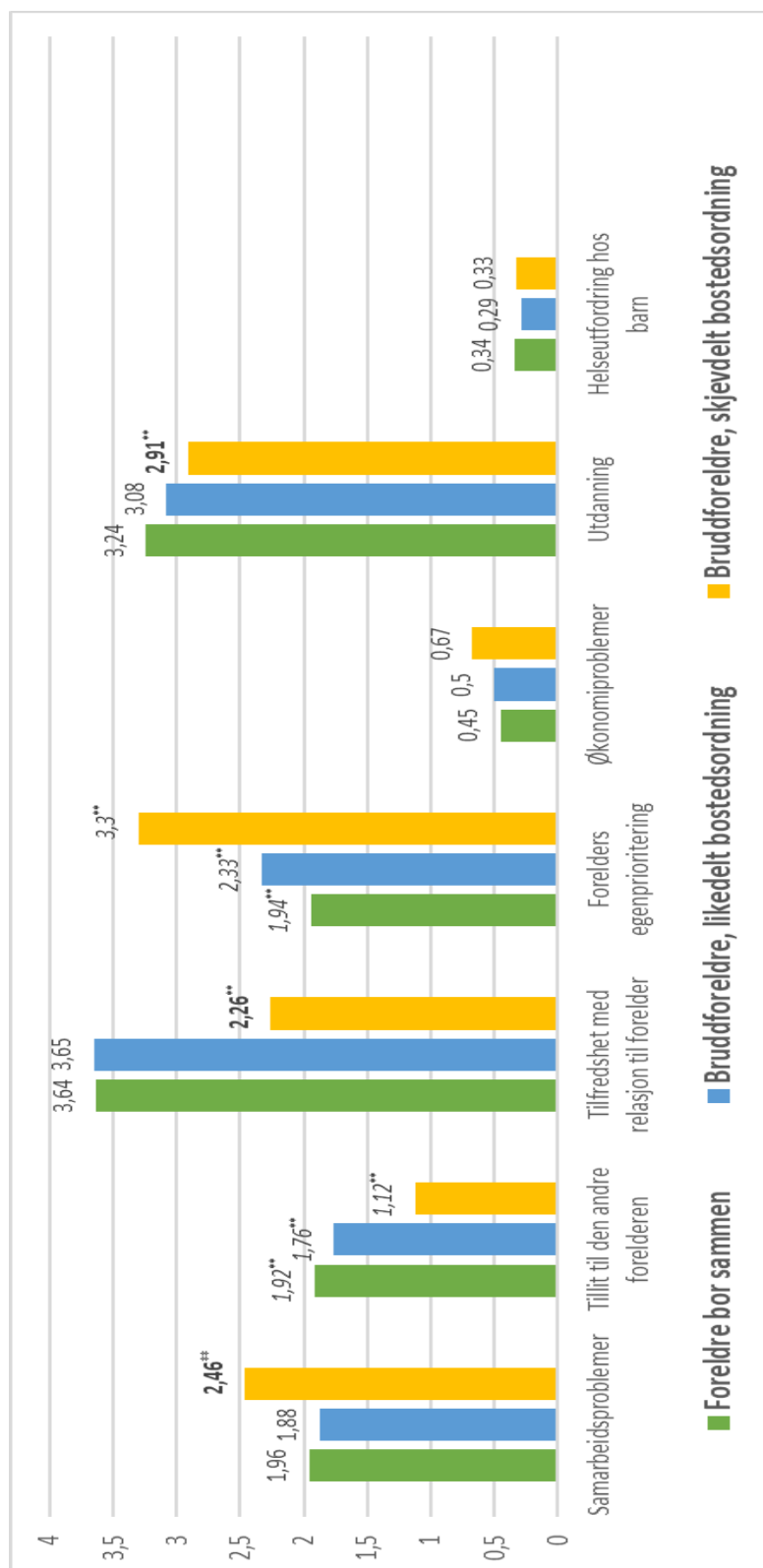
Når det gjaldt problemstillingen om hvorvidt det var forskjell i samarbeidsproblemer hos foreldre i ulike familiekonstellasjoner, støttet resultatene vår første antakelse om at bruddforeldre, og spesielt de med skjevdelt bostedsordning for barna, ville rapportere høyere grad av samarbeidsproblemer enn foreldre som bor sammen. Bruddforeldre med skjevdelt bostedsordning utgjorde også den gruppen som rapporterte å ha minst tillit til den andre forelderen, som var minst tilfreds med relasjonen til den andre og som i størst grad opplevde at den andre forelderen prioriterte sine egne behov fremfor barnas, sammenlignet med de to andre gruppene. Selv om disse resultatene ikke kan si noe om hvorvidt det i utgangspunktet har vært samarbeidsproblemer og dårlig relasjon mellom foreldrene som har ført til en skjevdelt bostedsordning eller om det kan ha vært skjevhet i bostedsordningen som har bidratt til problemer med relasjonen og samarbeidet, så indikerer våre resultater at hjelpetjenester bør være klar over at disse faktorene kan fungere gjensidig forsterkende på hverandre og føre til en negativ samhandling mellom foreldrene over tid.

Det er videre interessant at det ikke var vesentlige forskjeller i samarbeidsproblemer mellom foreldre som bodde sammen og bruddforeldrene med likedelt bostedsordning, særlig siden dette funnet står i kontrast til tidligere studier som rapporterer dårligere foreldresamarbeid hos bruddforeldre enn hos foreldre som bor sammen (Pruett & Donsky, 2011). En mulighet kan være at vår studie på en bedre måte enn tidligere studier har klart å fange opp og belyse nyansene som kan foreligge mellom foreldre i ulike familiekonstellasjoner ettersom vi ikke kun differensierte mellom bruddforeldre og foreldre i intakte familie slik som i tidligere studier, men også inkluderte ulike bostedsordninger i analysene. En annen mulighet er at dette resultatet kan ses i lys av argumentet om at en likt fordelt bostedsordning kan bidra til å bedre relasjonen og samarbeidet mellom foreldrene etter et brudd fordi det fjerner den potensielle konflikten som kan oppstå mellom foreldre om hvem barnet skal bo mest hos (Bauserman, 2012). Således er det også en mulighet for at en likedelt bostedsordning kan bidra til å strukturere og klargjøre når hver av foreldrene har hovedansvar for den daglige oppfølgingen av barnet, noe som i sin tur kan bidra til å dempe en potensiell konflikt når det gjelder fordeling av ansvar og oppgaver.

Når det gjaldt den andre problemstillingen om hvilke faktorer i familien som ville henge sammen med samarbeidsproblemer, og om det var forskjeller i disse sammenhengene på tvers av familiekonstellasjoner, var det noe overraskende at resultatene ikke gav noe støtte til vår antakelse om at helseutfordringer hos barn hadde sammenheng med dårligere foreldresamarbeid. Det er samtidig mulig at det ikke var nok variasjon i vårt utvalg til å fange opp slike eventuelle sammenhenger. Resultatene støttet heller ikke antakelsen om at kvaliteten på foreldrerelasjonen ville ha sterkere sammenheng med foreldresamarbeidet for bruddforeldre enn for foreldre som bodde sammen. Samtidig viste resultatene at dårligere kvalitet på relasjonen mellom foreldrene, som lavere grad av tilfredshet med relasjonen til den andre forelderen og opplevelse av at den andre forelderen nedprioriterte barna, hadde sammenheng med større grad av samarbeidsproblemer for *samtlig* av foreldrene, uavhengig av familiekonstellasjon. Tidligere studier har funnet at foreldresamarbeidet ofte representerer en forklarende mekanisme (dvs., mediator) i sammenhengen mellom foreldrerelasjonen og barne-relaterte utfall, som eksempelvis foreldre-barn relasjonen og

foreldrenes oppdragelsesstil (Bonds & Gondoli, 2007; Margolin et al., 2001), det vil si at kvaliteten på foreldrereelasjonen påvirker foreldresamarbeidet som i sin tur påvirker barna. I lys av disse funnene tilsier våre resultater at det i hovedsak vil være formålstjenlig for hjelpe- og familieverntjenester å sette søkelys på å bedre kvaliteten på relasjonen mellom foreldrene, uavhengig av om de bor sammen eller ikke, da dette i sin tur kan føre til både bedre samarbeid dem imellom samt til økt trivsel for barna i familien.

Figur 2. Gjennomsnittsskårer på variablene for foreldre i de ulike familiekonstellasjonene.

Tall som er uthevet i fet skrift og med ** indikerer at det kun er gjennomsnittet til den ene gruppen som er signifikant forskjellig fra gjennomsnittet til de andre to gruppene [f.eks., gruppe 1 = gruppe 2 < gruppe 3], mens tall som er uthevet i kursiv og med ** indikerer at gjennomsnittet for alle gruppene er forskjellige fra hverandre [f.eks., gruppe 1 > gruppe 2 > gruppe 3]. ** p < 0,001.

Tabell 1.

Resultat fra regresjonsanalyser om sammenhenger mellom de uavhengige variablene og samarbeidsproblemer for *hele* utvalget, og test av forskjeller i sammenhengene mellom foreldre i ulike familiekonstellasjoner

	Samarbeidsproblemer				Wald-test
	Hele utvalget	1. Foreldre bor sammen	2. Bruddforeldre, likedelt bostedsordning	3. Bruddforeldre, ujevn bostedsordning	
	β (SE)	β (SE)	β (SE)	β (SE)	
Tillit	-0,08 (0,04)	-0,02 (0,06)	-0,22** (0,06)	-0,17 (0,11)	
Tilfredshet	-0,39** (0,04)	-0,25** (0,06)	-0,37** (0,06)	-0,47** (0,11)	
Forelder egen	0,29** (0,04)	0,44** (0,05)	0,30** (0,06)	0,21** (0,09)	
Helseutf. barn	0,07* (0,03)	0,04 (0,05)	0,10 (0,05)	-0,01 (0,08)	
Økonomiprob	0,07* (0,03)	0,19** (0,06)	0,04 (0,05)	0,11 (0,08)	
Utdanning	0,08* (0,03)	0,20** (0,06)	-0,03 (0,05)	-0,13 (0,08)	$p < 0,01$
Foreldres kjønn	-0,04 (0,04)	-0,02 (0,06)	-0,01 (0,05)	-0,14 (0,09)	

Note. Standardiserte skårer. Egen = egenprioritering, Helseutf. = helseutfordringer, Økonomiprob = økonomiproblemer, Wald-test = tester forskjeller mellom gruppene, * $p < 0,01$, ** $p < 0,001$

Referanser

- Amato, P. R., & Afifi, T. D. (2006). Feeling Caught Between Parents: Adult Children's Relations With Parents and Subjective Well-Being [<https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2006.00243.x>]. *Journal of Marriage and Family*, 68(1), 222-235. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2006.00243.x>
- Anchesi, S. D., Corallo, F., Di Cara, M., Quartarone, A., Catalioto, R., Cucinotta, F., & Cardile, D. (2023). Autism and ADHD: A literature review regarding their impacts on parental divorce. *Children*, 10(3), 438. <https://www.mdpi.com/2227-9067/10/3/438>
- Bauserman, R. (2012). A meta-analysis of parental satisfaction, adjustment, and conflict in joint custody and sole custody following divorce. *Journal of Divorce & Remarriage*, 53(6), 464-488. <https://doi.org/10.1080/10502556.2012.682901>
- Baxter, J., & Alexander, M. (2008). Mothers' work-to-family strain in single and couple parent families: the role of job characteristics and supports. *Australian Journal of Social Issues*, 43(2), 195-214. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/j.1839-4655.2008.tb00098.x>
- Bergman, A.-S., & Rejmer, A. (2017). Parents in child custody disputes: Why are they disputing? *Journal of Child Custody*, 14(2-3), 134-150. <https://doi.org/10.1080/15379418.2017.1365320>
- Bertelsen, B. (2023). Staying with the conflict – parenting work and the social organization of post-divorce conflict. *Journal of Family Studies*, 29(1), 46-62. <https://doi.org/10.1080/13229400.2020.1869578>
- Bonds, D. D., & Gondoli, D. M. (2007). Examining the process by which marital adjustment affects maternal warmth: The role of coparenting support as a mediator. *Journal of Family Psychology*, 21(2), 288-296. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.21.2.288>
- Bratberg, E., Dahl, S. Å., & Risa, A. E. (2002). 'The double burden': Do combinations of career and family obligations increase sickness absence among women? *European Sociological Review*, 18(2), 233-249. <https://doi.org/10.1093/esr/18.2.233>
- Byron, K. (2005). A meta-analytic review of work-family conflict and its antecedents. *Journal of Vocational Behavior*, 67(2), 169-198. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jvb.2004.08.009>
- Cabrera, N. J., Scott, M., Fagan, J., Steward-Streng, N., & Chien, N. (2012). Coparenting and children's school readiness: A mediational model. *Family Process*, 51(3), 307-324. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2012.01408.x>
- Carlson, D. S., Kacmar, K. M., & Williams, L. J. (2000). Construction and initial validation of a multidimensional measure of work-family conflict. *Journal of Vocational Behavior*, 56(2), 249-276. <https://doi.org/https://doi.org/10.1006/jvbe.1999.1713>
- Chandler, K. D. (2021). Work-family conflict is a public health concern. *Public Health in Practice*, 2, 100158. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.puhip.2021.100158>

- Choi, J.-K., & Becher, E. H. (2019). Supportive coparenting, parenting stress, harsh parenting, and child behavior problems in nonmarital families [<https://doi.org/10.1111/famp.12373>]. *Family Process*, 58(2), 404-417. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/famp.12373>
- Cummings, E. M., & Merrilees, C. E. (2010). Identifying the dynamic processes underlying links between marital conflict and child adjustment. In *Strengthening couple relationships for optimal child development: Lessons from research and intervention*. (pp. 27-40). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/12058-003>
- Cunha, M., André, S., Aparício, G., Santos, E., & Nunes, C. (2016). Organization of housework in heterosexual couples: Systematic review of the literature. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 217, 459-468. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.02.014>
- Dalgård, O. S., Bjørk, S., & Tambs, K. (1995). Social support, negative life events and mental health. *British Journal of Psychiatry*, 166, 29-34. <https://doi.org/10.1192/bjp.166.1.29>
- Duijts, S. F. A., Kant, I., Swaen, G. M. H., van den Brandt, P. A., & Zeegers, M. P. A. (2007). A meta-analysis of observational studies identifies predictors of sickness absence. *Journal of Clinical Epidemiology*, 60(11), 1105-1115. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jclinepi.2007.04.008>
- Duxbury, L., Higgins, C., & Lee, C. (1994). Work-family conflict: A comparison by gender, family type, and perceived control. *Journal of Family Issues*, 15(3), 449-466. <https://doi.org/10.1177/019251394015003006>
- Eby, L. T., Casper, W. J., Lockwood, A., Bordeaux, C., & Brinley, A. (2005). Work and family research in IO/OB: Content analysis and review of the literature (1980–2002). *Journal of Vocational Behavior*, 66(1), 124-197. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jvb.2003.11.003>
- Egeland, C., Pedersen, E., Nordberg, T. H., & Ballo, J. G. (2021). *Barnefamilienes hverdagsliv i Norge 2021: FoU-resultat 06*. Arbeidsforskningsinstituttet.
- Eikrem, T., & Jevne, K. S. (2022). I do it for the children, and it's not a walk in the park: Parents' stories about how to maintain cooperative co-parenting during the divorce process. *Child & Family Social Work*, 27(4), 815-824. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/cfs.12928>
- Emery, R. E. (2012). *Renegotiating family relationships: Divorce, child custody, and mediation* (2nd ed.). Guilford Press.
- Ford, M. T., Heinen, B. A., & Langkamer, K. L. (2007). Work and family satisfaction and conflict: A meta-analysis of cross-domain relations. *Journal of Applied Psychology*, 92, 57-80. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.92.1.57>
- French, K. A., Dumani, S., Allen, T. D., & Shockley, K. M. (2018). A meta-analysis of work–family conflict and social support. *Psychological Bulletin*, 144, 284-314. <https://doi.org/10.1037/bul0000120>
- Frone, M. R. (2003). Work-family balance. In J. C. Quick & L. E. Tetrick (Eds.), *Handbook of occupational health psychology* (pp. 143-162). American Psychological Association. <https://doi.org/https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/10474-007>
- Goode, W. J. (1960). A theory of role strain. *American Sociological Review*, 25(4), 483-496. <https://doi.org/10.2307/2092933>

Greenhaus, J. H., & Beutell, N. J. (1985). Sources of conflict between work and family roles. *Academy of Management Review*, 10(1), 76-88. <https://doi.org/10.5465/amr.1985.4277352>

Harold, G. T., & Sellers, R. (2018). Annual Research Review: Interparental conflict and youth psychopathology: an evidence review and practice focused update [<https://doi.org/10.1111/jcpp.12893>]. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(4), 374-402. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/jcpp.12893>

Hobfoll, S. E. (1989). Conservation of resources: A new attempt at conceptualizing stress. *American Psychologist*, 44, 513-524. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.44.3.513>

Innstrand, S. T., Langballe, E. M., Espnes, G. A., Aasland, O. G. w., & Falkum, E. (2010). Work-home conflict and facilitation across four different family structures in Norway. *Community, Work & Family*, 13(2), 231-249. <https://doi.org/10.1080/13668800903314341>

Innstrand, S. T., Langballe, E. M., Falkum, E., & Aasland, O. G. (2011). Exploring within- and between-gender differences in burnout: 8 different occupational groups. *International Archives of Occupational and Environmental Health*, 84(7), 813-824. <https://doi.org/10.1007/s00420-011-0667-y>

Innstrand, S. T., Melbye Langballe, E., Falkum, E., Espnes, G. A., & Aasland, O. G. (2009). Gender-specific perceptions of four dimensions of the work/family interaction. *Journal of Career Assessment*, 17(4), 402-416. <https://doi.org/10.1177/1069072709334238>

Jamison, T. B., Coleman, M., Ganong, L. H., & Feistman, R. E. (2014). Transitioning to postdivorce family life: A grounded theory investigation of resilience in coparenting [<https://doi.org/10.1111/fare.12074>]. *Family Relations*, 63(3), 411-423. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/fare.12074>

Kelly, J. B. (2007). Children's living arrangements following separation and divorce: Insights from empirical and clinical research [<https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2006.00190.x>]. *Family Process*, 46(1), 35-52. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2006.00190.x>

Kerig, P. K. (1996). Assessing the links between interparental conflict and child adjustment: The conflicts and problem-solving scales. *Journal of Family Psychology*, 10(4), 454. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.10.4.454>

Kitterød, R. H., & Lyngstad, J. (2014). *Characteristics of parents with shared residence and father sole custody. Evidence from Norway 2012 (Discussion Papers no.780)*. <https://www.ssb.no/en/forskning/discussion-papers/characteristics-of-parents-with-shared-residence-and-father-sole-custody>

Kitterød, R. H., & Rønsen, M. (2013). *Yrkes- og familiearbeid i barnefasen. Endring og variasjon i foreldres tidsbruk 1970-2010*. (44/2013). Statistisk sentralbyrå

Knudsen, K. (2009). Striking a different balance: Work-family conflict for female and male managers in a Scandinavian context. *Gender in Management: An International Journal*, 24(4), 252-269. <https://doi.org/10.1108/17542410910961541>

Lam, C. B., Tam, C. Y. S., Chung, K. K. H., & Li, X. (2018). The link between coparenting cooperation and child social competence: The moderating role of child negative affect. *Journal of Family Psychology*, 32(5), 692-698. <https://doi.org/10.1037/fam000428>

- Lau, E. Y. H., & Li, J.-B. (2020). Child physical aggression: The contributions of fathers' job support, mothers' coparenting, fathers' authoritative parenting and child's theory of mind. *Child Indicators Research*, 13(3), 1085-1105. <https://doi.org/10.1007/s12187-019-09660-4>
- Margolin, G., Gordis, E. B., & John, R. S. (2001). Coparenting: A link between marital conflict and parenting in two-parent families. *Journal of Family Psychology*, 15(1), 3-21. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.15.1.3>
- Martin, M. J., & Donnellan, M. B. (2021). Socioeconomic status, parenting investments, and negative personality traits over time and across generations. *Developmental Psychology*, 57(2), 164-179. <https://doi.org/10.1037/dev0000426>
- Matthews, R. A., Kath, L. M., & Barnes-Farrell, J. L. (2010). A short, valid, predictive measure of work-family conflict: Item selection and scale validation. *Journal of Occupational Health Psychology*, 15(1), 75-90. <https://doi.org/10.1037/a0017443>
- McHale, J., & Lindahl, K. (2011). *Coparenting: A conceptual and clinical examination of family systems*. American Psychological Association.
- McManus, K., Korabik, K., Rosin, H. M., & Kelloway, E. K. (2002). Employed mothers and the work-family interface: Does family structure matter? *Human Relations*, 55(11), 1295-1324. <https://doi.org/10.1177/0018726702055011919>
- Minnotte, K. L. (2012). Family structure, gender, and the work-family interface: Work-to-family conflict among single and partnered parents. *Journal of Family and Economic Issues*, 33(1), 95-107. <https://doi.org/10.1007/s10834-011-9261-4>
- Minuchin, P. (1985). Families and individual development: Provocations from the field of family therapy. *Child Development*, 56(2), 289-302. <https://doi.org/10.2307/1129720>
- Morbeck, M., Gustavson, K., & Holt, T. (2023). Characteristics of parents living apart in Norway: Comparing four residence arrangements. *Journal of Family Research*, 35, 433-452. <https://doi.org/10.20377/jfr-862>
- Müller, V., Gerdtham, U., Alriksson-Schmidt, A., & Jarl, J. (2022). Parental decisions to divorce and have additional children among families with children with cerebral palsy: Evidence from Swedish longitudinal and administrative data [<https://doi.org/10.1002/hec.4567>]. *Health Economics*, 31(10), 2170-2186. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/hec.4567>
- Møller, G., Askvik, T., Vrålstad, S., Dalseng Haugen, G. M., & Bjerklund, M. (2023). *Kjennetegn ved foreldre med mye og lite samvær med barna: Analyser av SSBs undersøkelse om bosted og samvær 2020*. <https://www.telemarkforskning.no/publikasjoner/kjennetegn-ved-foreldre-med-mye-og-lite-samvaer-med-barna/4193/>
- Nilsen, W., Skipstein, A., Østby, K. A., & Mykletun, A. (2017). Examination of the double burden hypothesis—a systematic review of work-family conflict and sickness absence. *European Journal of Public Health*, 27(3), 465-471. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckx054>
- Nomaguchi, K. M. (2011). Marital status, gender, and home-to-job conflict among employed parents. *Journal of Family Issues*, 33(3), 271-294. <https://doi.org/10.1177/0192513X11415613>

- Nygren, K., Walsh, J. C., Ellingsen, I. T., & Christie, A. (2020). Gender, Parenting and Practices in Child Welfare Social Work? A Comparative Study from England, Ireland, Norway and Sweden. *The British Journal of Social Work*, 51(6), 2116-2133. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcaa085>
- Pedersen, E., & Egeland, C. (2020). *Hverdagsliv og familieliv i Norge i 2020*. Arbeidsforskningsinstituttet AFIs FoU-resultat 2020:1. Arbeidsforskningsinstituttet.
- Pilkington, P., Milne, L., Cairns, K., & Whelan, T. (2016). Enhancing reciprocal partner support to prevent perinatal depression and anxiety: a Delphi consensus study. *BMC Psychiatry*, 16(1), 23. <https://doi.org/10.1186/s12888-016-0721-0>
- Pruett, M. K., & Donsky, T. (2011). Coparenting after divorce: Paving pathways for parental cooperation, conflict resolution, and redefined family roles. In *Coparenting: A conceptual and clinical examination of family systems*. (pp. 231-250). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/12328-011>
- Russell, L. T., Beckmeyer, J. J., Coleman, M., & Ganong, L. (2016). Perceived abrriers to postdivorce coparenting: Differences between men and women and associations with coparenting behaviors [<https://doi.org/10.1111/fare.12198>]. *Family Relations*, 65(3), 450-461. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/fare.12198>
- Seiger, C. P., & Wiese, B. S. (2009). Social support from work and family domains as an antecedent or moderator of work–family conflicts? *Journal of Vocational Behavior*, 75(1), 26-37. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jvb.2009.03.001>
- Shockley, K. M., Shen, W., DeNunzio, M. M., Arvan, M. L., & Knudsen, E. A. (2017). Disentangling the relationship between gender and work–family conflict: An integration of theoretical perspectives using meta-analytic methods. *Journal of Applied Psychology*, 102, 1601-1635. <https://doi.org/10.1037/apl0000246>
- Sodermans, A. K., Swicegood, G., & Matthijs, K. (2013). Characteristics of joint physical custody families in Flanders. *Demographic Research*, 28(29), 821-848. <https://www.demographic-research.org/volumes/vol28/29/>
<https://www.demographic-research.org/volumes/vol28/29/28-29.pdf>
- Steinbach, A. (2019). Children's and parents' well-being in joint physical custody: A literature review. *Family Process*, 58(2), 353-369. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/famp.12372>
- Stroud, C. B., Meyers, K. M., Wilson, S., & Durbin, C. E. (2015). Marital quality spillover and young children's adjustment: Evidence for dyadic and triadic parenting as mechanisms. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 44(5), 800-813. <https://doi.org/10.1080/15374416.2014.900720>
- Teubert, D., & Pinquart, M. (2010). The association between coparenting and child adjustment: A meta-analysis. *Parenting*, 10(4), 286-307. <https://doi.org/10.1080/15295192.2010.492040>
- Verma, V. (2013). Work-family conflict. *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 4(3), 644.
- Wang, D., Choi, J.-K., Shin, J., & Reddish, L. (2021). Longitudinal effects of co-parenting for successful kids: Using mixed-effects models. *Journal of Child and Family Studies*, 30(1), 220-229. <https://doi.org/10.1007/s10826-020-01866-3>

Winslow, S. (2005). Work-family conflict, gender, and parenthood, 1977-1997. *Journal of Family Issues*, 26(6), 727-755. <https://doi.org/10.1177/0192513X05277522>

Zou, S., & Wu, X. (2020). Coparenting conflict behavior, parent–adolescent attachment, and social competence with peers: An investigation of developmental differences. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(1), 267-282. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01131-x>